

Rapport dødsulykke på Russelvjellet, Nord-Lenangen, Lyngen kommune 27.03.2016

Ulykkesoppsummering

Ulykken skjedde på toppryggen på sørlige toppen av Russelvjellet (794 moh.) helt nord på Lyngenhavvøya; se Fig.1 og Fig. 2 under. Ei gruppe på 7 utenlandske skiturister var på tur da en i gruppa gikk frem på kanten like ved toppunktet (grønn vimpel på fig.2) med den følge at skavlen brakk og han falt ned på den bratte snøflaten rett under skavlen der han utløste et flaskred i fokksnøen. Bruddet forplantet seg nedover og utover og bruddkanten hadde totalt en lengde på 40-50 meter. Skredet gikk helt ned til Russelvjellvatnet (rød vimpel). Den forulykkede ble funnet under 1,5 meter snø.

Bilde 1 viser toppryggen på Russelvjellet med punktet markert med rød pil der skvalbruddet skjedde.

Bilde 2 viser et nærmere utsnitt av området der bruddet skjedde og omriss av de øvre deler av bruddkanten.

Bilde 3 viser utløpsområdet for skredet ned mot Russelvjellvatnet. Tatt lørdag 02.04.16

Terrenget

Dette var en ulykke der et skavlbrudd medførte at deler av skavl og skikjører utløste et flaskred i fjellsiden Ø-NØ under toppen av Russelvjellet 794 moh. Denne siden er opp imot 50-60 grader på det bratteste.

Redning

Tre personer fra gruppa til den forulykkede og to fra ei anna turgruppe i området tok seg umiddelbart ned til skredet og gikk i gang med kameratredning med bruk av sender/mottaker. De fikk inn signal og han ble lokalisert i løpet av 10 minutter. Etter ytterligere 20 minutter var hodet og bryst gravd frem og frigjort. Han ble fraktet til Universitetssykehuset Nord-Norge i Tromsø med helikopter, der han døde av skadene noen dager senere.

Det var umiddelbart da ulykka inntraff blitt ringt 112 og meldt fra.

Vær- og snøforhold

Aktuelt skredvarsel for søndag 27.03.2016 for region Lyngsalpan; se Fig.4. Informasjon fra varsom.no for den aktuelle dagen var:

Vær: Lørdag S-SV liten kuling, om kvelden opp i stiv kuling. Stort sett oppholdsvær, tilskyende utover dagen. Mot kvelden litt snø, regn under ca 300-500 moh. Stigende temperatur utover dagen. 3-7 mm. Søndag S-SV liten kuling, men midt på dagen forbigående litt mindre vind. Litt snø av og til, regn opp mot ca. 500-600 moh. 4-10 mm.

Skredfare Faren for våte snøskred under mildværs grensen vil øke når temperaturen stiger og nedbøren kommer som regn. Fortsatt sterk vind og litt ny snø vil medføre ustabile nysnøflak i leområder i høyden. Disse kan løses ut ved liten tilleggsbelastning, for eksempel av en skikjører. Vedvarende svakt lag ligger nå generelt dypt i snødekket og kan bare påvirkes i noen få heng der snødekket er tynt og med stor tilleggsbelastning. Faregraden vurderes til 3-betydelig.

Skred og snødekke: Gammelt snødekke er rimelig stabilt opptil 1000 moh. etter mildvær tidligere i vinter. Forrige uke og denne uka er det kommet opptil 40 cm ny snø med lokale variasjoner. Rapport fra fredag sa at i noen eksponerte områder er snødekket vindpåvirket med fokksnøflak, mens andre steder lå fortsatt en god del ubunden snø tilgjengelig. Økende

vind lørdag har medført nye fokksnøflak i leområder i høyden. Det finnes gamle vedvarende svake lag av kantkorn tilknyttet skarelag opp til ca. 900 moh. Disse har ikke vist aktivitet på lang tid, men kan bli aktive igjen inn mot våren.

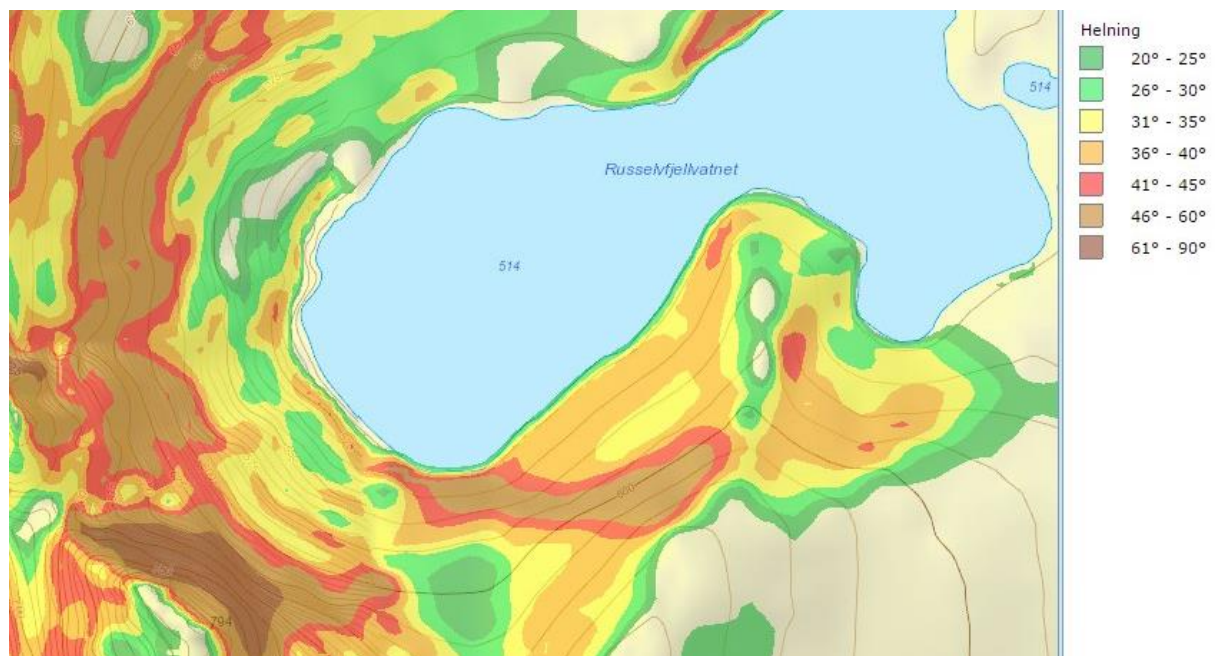
Bilder og andre vedlegg

Figur 1; Kart som viser beliggenhet Russelv.

Figur 2; Kart som viser hvor skredet gikk

Figur 3; NGI Skredkart som viser bratthet i området der skredet ble utløst.

Bilde 1; Rød pil viser hvor skavlbruddet skjedde. Bildet er tatt samme dag som ulykken av folk fra et annet turfølge i området.

Bilde 2; De røde strekene viser omriss av øvre deler av bruddkanten. Bildet er tatt samme dag som ulykken av folk fra et annet turfølge i området.

Bilde 3; I nedre høyre del av bildet vises skredmassene. I bunn ses Russelvfjellvatnet. Bilde er tatt lørdag 2.april av Espen Nordahl

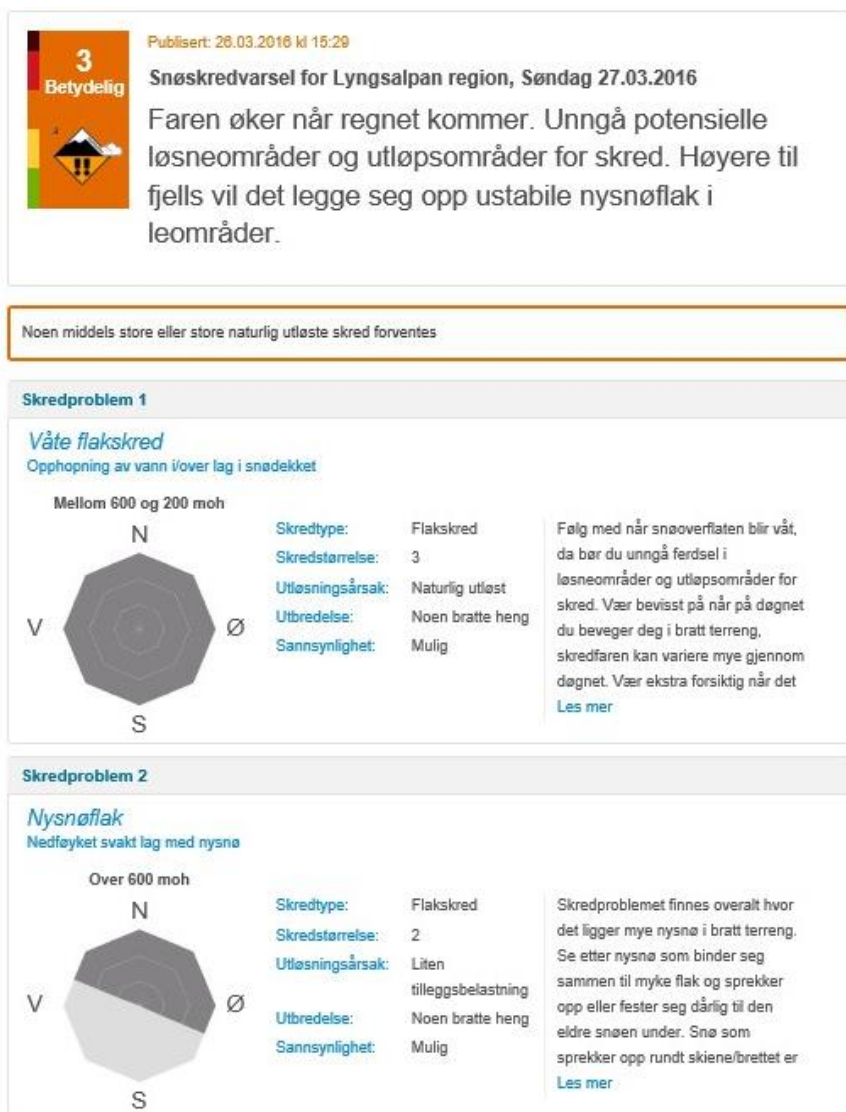

Fig.4. Aktuelt skredvarsel for søndag 27.03.16

Kommentarer fra Snøskredkredvarslingen

- Dette er en klassisk ulykke der man går for langt ut på kanten av et fjell der det har bygget seg ut skavl med den følge at skavlen knekker og man faller utfor.

Temperaturstigning til plussgrader og nedbør som regn i dagene før og samme dag som ulykken skjedde, har muligens bidratt til svekkelse av bindinger og dermed styrken i fokksnøskavlen. Dette kan ha medført at den brakk ved tilleggsbelastningen av skituristen. Hendelsen viser at det er viktig å holde fokus når man beveger seg langs fjellrygger. **Vær konservativ i forhold til sporvalget. Man må holde god avstand fra kanten da skavler kan gå til brudd langt inn fra kanten.** Er det steinpartier som stikker frem; følg disse slavisk. Er det partier det ikke er stein; legg inn en god sikkerhetsmargin inn fra kanten der du legger sporet. Det er også viktig at alle i turgruppa er oppmerksom og holder god fokus når man beveger seg. Er det en som har god erfaring i gruppa kan det være lurt at vedkommende går først og velger sikrest mulig rute og at de andre følger etter i samme spor.

Når man når toppen er det ofte greit at den med mest erfaring definerer sikre områder og at ingen beveger seg utenfor dette.

Har man mulighet kan det før man begynner oppstigningen være greit fra avstand å kartlegge, gjerne ved bruk av kikkert, hvordan skvaler har bygget seg ut langs den ruta man skal gå.

- Ulykken viser også hvor viktig kameratredning er. Det er viktig at alle har med seg sender/mottaker, spade og søkestang og kan bruke dette. Det er også viktig å tenke gjennom at slike hendelser kan oppstå og at man da vet hva som skal gjøres slik at man bruker minst mulig tid. Overlevelseskurven for skredtatte sier at man har 15 minutter på seg for å få lokalisert og gravd frem skredtatte. Derfra minker overlevelsesmulighetene raskt.

Vil du lære mer

Mer informasjon om skavlbrudd i tillegg til ferdselsråd finner du her: [Skavlbrudd](#).

For å lære mer om snø, snøskred og trygg ferdsel i snøskredutsatt terreng, besøk www.snøskredskolen.no. Og bruk alltid snøskredvarselet på www.varsom.no aktivt!